

Raadsvoorstel

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Agenda Groen & Water
raadsnummer 2020 1
collegevergadering 18 augustus 2020
d.d.
raadsvergadering 23 september 2020
d.d.
fatale termijn
programma Circulaire en duurzame hoofdstad

portefeuillehouder M. Pollux

team RGWLEV
registratienummer 1555125
steller ing. LEM Maassen
doorkiesnummer +31 77 3596579
e-mail l.maassen@venlo.nl
datum
bijlage(n) 2
datum verzonden

Voorstel om te besluiten

1. Instemmen met de voorgelegde ambitieniveaus.
2. De Agenda Groen & Water vaststellen, inclusief digitale kaart met multifunctionele groenblauwe basisstructuur. Onder voorbehoud van besluit op het eerste beslispunt. Na instemming zijnde het beleidskader voor de komende tien à vijftien jaar. Venlo verbreedt daarmee de koers van het groen- en waterbeleid en richt zich meer op functionaliteit, want groen en water dragen bij aan heel veel verschillende doelen. De Agenda bevat de gemeentelijke visie op groen en water. Deze visie is in de Agenda Groen & Water uitgewerkt in beleid (agendapunten) aan de hand van volgende thema's:
 - Stad van de toekomst
 - Kracht van Groen & Gezond in de wijk
 - ReCreatief Venlo
 - Natuurlijk Venlo!
 - Het Venlose landschap vertelt...
3. Het wijzigen van de digitale kaart te mandateren aan het college van burgemeester en wethouders ter aanpassingen van/aan:
 - Alsnog gebleken onjuistheden in relatie tot de Agenda Groen & Water;
 - de wijziging van gebruikte ondergronden en basislagen van andere beleidsvelden/beleidskaders zonder dat hiermee afbreuk wordt gedaan aan de uitgangspunten van de Agenda (tenzij hiermee anderszins is ingestemd);
 - door het college van burgemeester en wethouders toegestane uitwerking van de Agenda Groen & Water op onderdelen, en passend binnen deze Agenda.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

de burgemeester

Twan Beurskens

Antoin Scholten

Raadsvoorstel

Samenvatting (Verplicht, maximaal een half A4)

U heeft ons opdracht gegeven een beleidsnota voor groen en water te maken. Na een interactief proces met actieve burgers en raadsleden, stakeholders, samenwerkende partners en betrokken ambtenaren heeft u op 25 januari 2017 de richtinggevende uitspraken vastgesteld (raadsbesluit 2017-8) en het volgende besloten:

- “ 1. Instemmen met de richtinggevende uitspraken Agenda Groen & Water als inhoudelijke kernen van de beleidsnota.
2. Het college opdracht geven de volgende richtinggevende uitspraken uit te werken in scenario's:
- Venlo moet klimaatbestendig worden
 - We maken ruimte voor groen en water in het stedelijk gebied en investeren daarin;
 - We kiezen voor ecologisch groen- en waterbeheer;
- en deze scenario's mee te nemen in de op te stellen beleidsnota.”

We vragen u in te stemmen met de voorgelegde ambitieniveaus:

- Venlo klimaatbestendig: focus op prioritaire knelpunten en inspelen op kansen.
- Ruimte voor groen en water in stedelijk gebied: prioriteit leggen bij klimaatopgave.
- Ecologisch groen- en waterbeheer: invoeren waar meest succesvol/wenselijk is.

Daarnaast vragen wij u de Agenda Groen & Water vast te stellen, inclusief digitale kaart met multifunctionele groenblauwe basisstructuur, zijnde het beleidskader voor de komende tien à vijftien jaar. De financiële consequenties van deze Agenda worden jaarlijks integraal afgewogen in het begrotingsproces.

Met de Agenda Groen & Water verbreedt Venlo de traditionele koers van het groen- en waterbeleid en richt zich meer op functionaliteit, want groen en water dragen bij aan heel veel verschillende doelen. Op basis hiervan heeft uw raad gekozen voor een multifunctionele groenblauwe basisstructuur. Het kapitaal van groen en water willen we beter benutten en versterken. We (h)erkennen de economische waarde van groen en water. Groen en water is ons ruimtelijk vastgoed en dat vraagt een goed beheer. Zo houden we ons groen- en water duurzaam in stand en voorkomen we kapitaalsvernietiging: de basis op orde.

Wij vragen u tevens om het wijzigen van de digitale kaart te mandateren aan het college van burgemeester en wethouders ter aanpassingen van/aan:

- Alsnog gebleken onjuistheden in relatie tot de Agenda Groen & Water;
- de wijziging van gebruikte ondergronden en basislagen van andere beleidsvelden/beleidskaders zonder dat hiermee afbreuk wordt gedaan aan de uitgangspunten van de Agenda (tenzij hiermee anderszins is ingestemd);
- door het college van burgemeester en wethouders toegestane uitwerking van de Agenda Groen & Water op onderdelen, en passend binnen deze Agenda.

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	Agenda Groen & Water	september 2020
2.	Uitwerking scenario's 3 dilemma's	7 juli 2020

Onderbouwing

Algemene toelichting

1. **Wat is kernopgave** (Wat is de belangrijkste opdracht voor de gemeenteraad?)

We vragen u in te stemmen met de door het college voorgelegde ambitieniveaus:

- Venlo klimaatbestendig: focus op prioritaire knelpunten en inspelen op kansen.
- Ruimte voor groen en water in stedelijk gebied: prioriteit leggen bij klimaatopgave.
- Ecologisch groen- en waterbeheer: invoeren waar meest succesvol/wenselijk is.

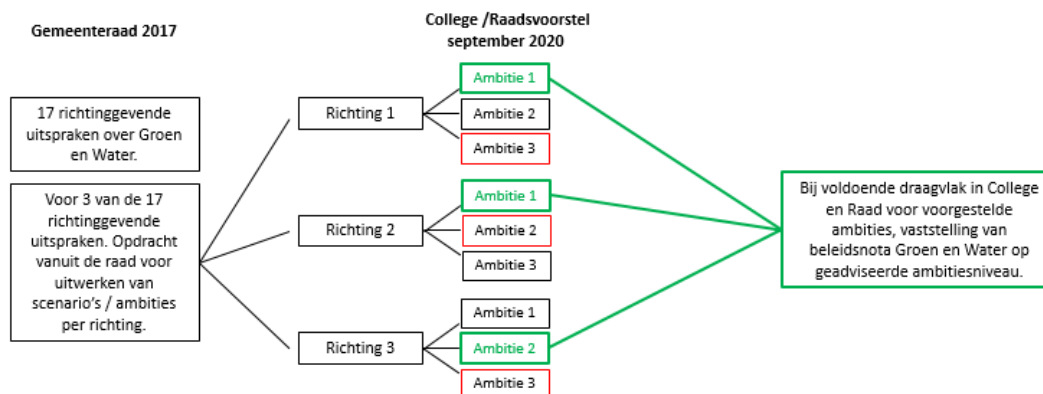
Vaststellen van de Agenda Groen & Water, inclusief digitale kaart met multifunctionele groenblauwe basisstructuur, zijnde het beleidskader voor de komende tien à vijftien jaar.

De financiële consequenties van deze Agenda worden jaarlijks integraal afgewogen in het begrotingsproces. Het wijzigen van de digitale kaart te mandateren aan het college van burgemeester en wethouders ter aanpassingen zoals aangegeven in het voorgestelde raadsbesluit.

Raadsbesluit

2. **Historische paragraaf** (Wat is de geschiedenis van dit dossier?) U heeft ons opdracht gegeven een beleidsnota voor groen en water te maken. Na een interactief proces met actieve burgers en raadsleden, stakeholders, samenwerkende partners en betrokken ambtenaren heeft u op 25 januari 2017 de richtinggevende uitspraken vastgesteld (raadsbesluit 2017-8) en het volgende besloten:
- “ 1. Instemmen met de richtinggevende uitspraken Agenda Groen & Water als inhoudelijke kernen van de beleidsnota.
2. Het college opdracht geven de volgende richtinggevende uitspraken uit te werken in scenario's:
- Venlo moet klimaatbestendig worden
 - We maken ruimte voor groen en water in het stedelijk gebied en investeren daarin;
 - We kiezen voor ecologisch groen- en waterbeheer;
- en deze scenario's mee te nemen in de op te stellen beleidsnota.”

Schematische weergave proces:

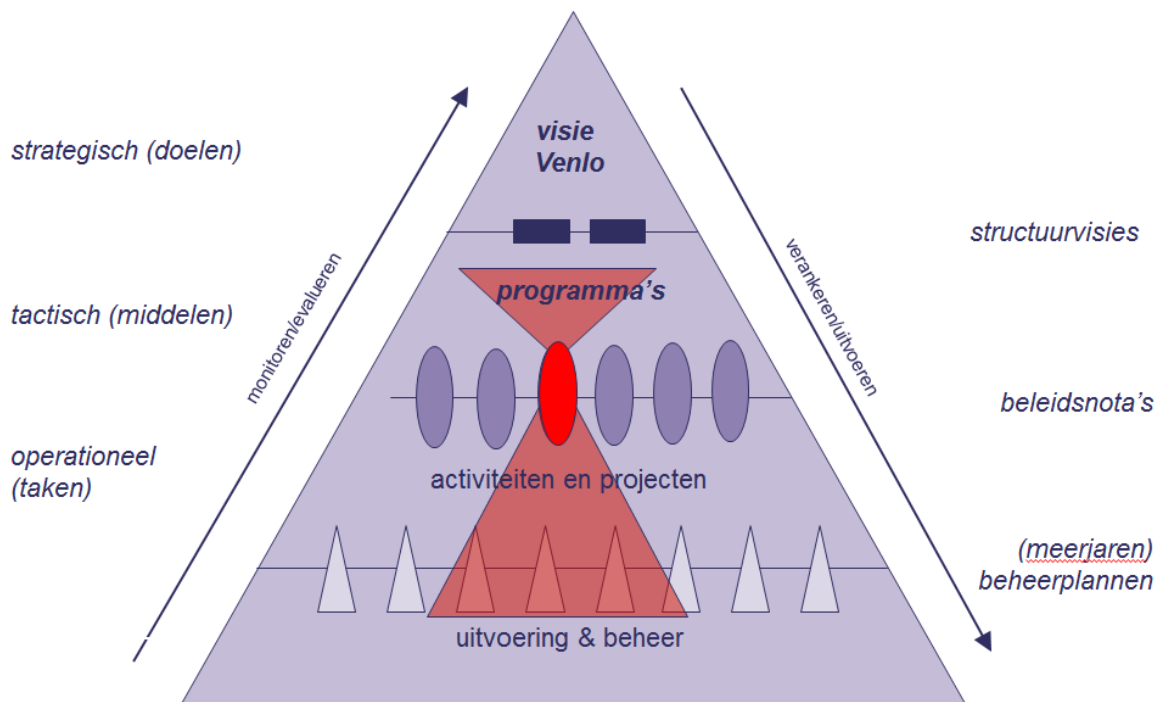

De periode tussen vaststelling van de richtinggevende uitspraken door de raad en het ter vaststelling aanbieden aan de raad van de Agenda Groen & Water is met name nodig gebleken voor de uitwerking van het dilemma “Venlo klimaatbestendig”. Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) heeft alle Nederlandse gemeenten verplicht een klimaatstresstest uit te voeren. Waterpanel Noord heeft dit regionaal opgepakt. Hierdoor is er op regionaal niveau inzicht in de klimaatopgave en daarnaast een constructieve samenwerking ontstaan. Dit inzicht is de basis voor de uitwerking van dit dilemma. De resultaten van deze klimaatstresstest zijn aan u gepresenteerd (raadsinformatiebrief 2019-22).

Daarnaast zijn op basis van de richtinggevende uitspraken Agenda Groen & Water al diverse zaken in gang gezet en geïmplementeerd in de organisatie. Zoals bij programmasturing, (beleids)advisering, uitvoering van projecten, beheerbeleid en -contractvorming. Zo is klimaatadaptatie nu een programmalijn binnen het programma Venlo Circulaire en duurzame hoofdstad en is Venlo een aantal bloemrijke bermen rijker door aanpassing van het maaibeheer.

3. Relatie met programma

Agenda Groen & Water is beleid voor groen en water op tactisch niveau (schakel tussen strategisch en operationeel beleid) en draagt bij aan de realisatie van doelen uit meerdere raadsprogramma's. Agenda Groen & Water is primair geborgd in raadsprogramma Venlo Circulaire en duurzame hoofdstad, maar heeft invloed op andere raadsprogramma's, zoals Gezond en actief Venlo (inwoners in staat stellen te werken aan hun gezondheid, zoals een rondje hardlopen door het groen en langs het water, of elkaar ontmoeten in het park), Leefbaar Venlo (groen en water in de woonomgeving draagt bij aan een kwalitatieve en toekomstbestendige leefomgeving), Centrumstad Venlo (groen en water dragen bij aan een sterk stedelijk centrum), Welvarend Venlo (groen en water dragen bij aan de kwaliteit van bedrijventerreinen). Agenda Groen & Water heeft invloed op operationeel beleid (uitvoering en beheer). Het is een nieuw soort beleid, geen meerjarenplan. Het is beleid, waarbij uitvoering loopt via de programma's. Dat is voor iedereen even wennen. Het helpt daarom om de Agenda Groen & Water te plaatsen in een beleidspiramide:

4. Wat is het beoogde maatschappelijke resultaat (Wat wilt u bereiken?)

Deze Agenda Groen & Water draagt bij aan ambities uit de Stadsvisie Venlo, Ruimtelijke- en Sociale structuurvisie en het raadsprogramma Venlo Circulaire en duurzame hoofdstad. Rode draad in de Venlose ambities is om ruimte te geven aan de samenleving om zelf keuzes te maken. Agenda Groen & Water biedt een kader voor (burger)initiatieven en geeft antwoord op wat men van de gemeente kan verwachten. Doelstelling van de Agenda Groen & Water is het formuleren van kaders en beleidsregels voor de

Raadsbesluit

groenblauwe ambities voor Venlo en het bieden van een uitnodigend kader voor initiatieven van derden.

We verbreden de traditionele koers van het groen- en waterbeleid en richten ons meer op functionaliteit: leefbaarheid (sociale functie / ontmoeting / participatie), leefomgeving, gezondheid, klimaat, milieu, natuur, verkeer, recreatie, identiteit, etc. Want groen en water dragen bij aan heel veel verschillende doelen. Ter inspiratie:

<https://www.youtube.com/watch?v=v6em180NluU>

We (h)erkennen de economische waarde van groen en water. Naast invloed op de WOZ-waarde zijn er veel maatschappelijke baten die we niet zo snel financieel uitdrukken zoals sociale cohesie, gezondere inwoners, aangenamer klimaat en aantrekkelijkere stad. We nemen deze waarde mee in de planvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen. Zo zijn initiatieven kansrijker als ze een maatschappelijke meerwaarde hebben.

5. Wat en waarom? (Waarom is dit voorstel nodig?)

We vragen u de Agenda Groen & Water vast te stellen (bijlage 1). Agenda Groen & Water is een uitwerking van de door de raad op 25 januari 2017 vastgestelde richtinggevende uitspraken. De Agenda Groen & Water is dus opgesteld op basis van de reeds vastgestelde richtinggevende uitspraken als resultaat van het interactief proces. De thema's die de betrokkenen hebben gekozen zijn herkenbaar terug te vinden in de Agenda en veel teksten uit de richtinggevende uitspraken zijn bijna letterlijk overgenomen in de Agenda Groen & Water. U zet met de vaststelling van de Agenda Groen & Water het door uw raad ingezette beleid van de richtinggevende uitspraken voort.

Uw raad heeft gekozen voor een multifunctionele groenblauwe basisstructuur: het groenblauwe netwerk waar de gemeente verantwoordelijk voor is en zich verantwoordelijk voor voelt: die basis moet op orde zijn (richtinggevende uitspraak nr. 1). De groenblauwe basisstructuur is vastgelegd op de kaart (online viewer <https://nedglobe.nedgraphicscs.nl/web?tma=324>) als onderdeel van de Agenda Groen & Water. De kaart is een weergave van de bestaande groenblauwe basisstructuur en heeft geen planologische status. Deze hoofdstructuur is belangrijk voor de gemeente omdat deze voorziet in de vele functies van groen en water: leefbaarheid (sociale functie / ontmoeting / participatie), leefomgeving, gezondheid, klimaat, milieu, natuur, verkeer, recreatie, identiteit, etc. Functies die van belang zijn voor behoud van de kwaliteit van de leefomgeving. Dit motiveert waarom het onderdeel uitmaakt van de groenblauwe basisstructuur. De groenblauwe basisstructuur is vastgelegd op kaart zodat dit duidelijk is voor alle inwoners en belanghebbenden (alle overige groen en water is geen onderdeel van de kaart). Venlo blijft in beweging en daarom is het belangrijk deze kaart actueel te houden (denk aan verwerken opgeleverde bouwplannen / herinrichting / bestemmingswijziging). Daarom wordt voorgesteld de actualisatie van de kaart te mandateren aan het college.

Vanuit de omgevingswet is het noodzakelijk dat gemeenten aangeven welke aspecten meegewogen worden bij beleidsmatige afwegingen bij ruimtelijke vraagstukken. Bij het maken van gebiedsgerichte omgevingsplannen zal de gemeente voor alle relevante ruimtelijke beleidsaspecten inzicht moeten geven in wat haar uitgangspunten zijn. De kaart biedt dit inzicht in de bestaande groenblauwe basisstructuur (deel 1) en kansen (deel 2) (<https://nedglobe.nedgraphicscs.nl/web?tma=319>). De kaart "groenblauwe basisstructuur" geeft de belangrijkste groenblauwe waarden binnen heel Venlo weer en

Raadsbesluit

daarnaast schetst het kansen voor groen en water. Deze kansen zijn gebaseerd op het benutten van kansen en oplossen van knelpunten voor: klimaat, erfgoed, verbetering woonomgeving in de wijk, euregionale (ecologische) routes en verbindingen, ruimtelijke kwaliteit van wonen, werken en leven en het aanvullen van belangrijke boom-, groen- en waterstructuren.

Binnen deze basisstructuur nemen we onze verantwoordelijkheid (belang en regie gemeente) en daarbuiten kunnen we los laten en kan onze rol verschuiven naar adviseren, verleiden en/of inspireren. Waar nodig investeren we in functieverbreding voor een optimaler gebruik, omdat groen en water bij uitstek meerdere functies kan vervullen. Het kapitaal van bestaand groen en water willen we beter benutten en versterken. Groen en water is ons ruimtelijk vastgoed en dat vraagt om beheer en instandhouding: naast beheren ook investeren in aanleg en aanplant en financiële middelen opbouwen om die aanplant/aanleg tijdig weer te vervangen. Zo houden we ons groen- en waterkapitaal duurzaam in stand en voorkomen we kapitaalsvernietiging: de basis op orde.

Voor 3 richtinggevende uitspraken mag u het ambitieniveau bepalen. Per richtinggevende uitspraak wordt het volgende ambitieniveau voorgesteld:

- Venlo klimaatbestendig: De eerste stap zetten naar een klimaatbestendig Venlo met een realistische en uitvoerbare strategie: in plaats van alle knelpunten aan te pakken ligt de focus op de prioritaire knelpunten en inspelen op kansen.
- Ruimte voor groen en water in stedelijk gebied: Op bepaalde plekken investeren we in groen en water in plaats van rode ontwikkelingen, omdat groen en water echt een meerwaarde heeft voor de stad. We reserveren dus ruimte voor groen en water in het stedelijk gebied, omdat het meerdere functies dient. We pakken de prioritaire knelpunten voor klimaat aan. Dit betekent dat we nu enkel investeren in het oplossen van de prioritaire knelpunten voor klimaat.
- Ecologisch groen- en waterbeheer: We voeren ecologisch groen- en waterbeheer in op plekken waar dit het meest succesvol en wenselijk is voor biodiversiteit, multifunctionaliteit en uiteraard voor onze burgers.

Bovenstaand voorgesteld ambitieniveau is verwerkt in de Agenda Groen & Water. Mocht uw raad anders beslissen zal de Agenda op dat onderdeel worden aangepast.

6. Afweging / argumentatie (Welke politieke keuzevraagstukken dienen zich aan? Zijn er reële alternatieven? Welke belangenafweging moet daarbij door de raad worden gemaakt?)

Basis op orde

Groen en water kan alleen haar vele functies vervullen als het in stand gehouden wordt. De “basis op orde” is een belangrijk onderdeel van de richtinggevende uitspraken van de raad in 2017. Groen en water is ons ruimtelijk vastgoed en dat vraagt een integraal en consistent beheer. Zo houden we ons groen- en water duurzaam in stand en voorkomen we kapitaalsvernietiging in de nabije toekomst: de basis op orde. Daarvoor dienen er financiële middelen te worden gereserveerd voor vervangingsinvestering op basis van een beheerplan voor groen en water. Tijdens het uitwerken van de richtinggevende uitspraken van de raad naar de Agenda is dan ook het beheer van groen en water tegen het licht gehouden. Het huidige beheer is in de afgelopen jaren door teruglopende en wegvallende budgetten versoberd. Voortzetten van dit beheer heeft als consequentie dat de kwaliteit en veiligheid van het groen en water niet te waarborgen is (zo is gebleken uit de noodkap in 2019, toenemende klachten van bewoners bij het KCC en uit wat is opgehaald bij de samenlevingsagenda). Bij voortzetting van dit beheer zullen -naar verwachting- de

Raadsbesluit

beheer- en vervangingskosten de komende jaren nog verder oplopen en -inherent daaraan- ook de klachten van bewoners toenemen.

In de begroting 2020 is krediet beschikbaar gesteld voor de “Basis op orde groenvoorzieningen”. Hiermee wordt dit najaar (plantseizoen) een start gemaakt met uitgesteld groot onderhoud en vervangingen van bestaand groen en water. Om de basis weer op orde te krijgen en de balanspositie geleidelijk weer op te bouwen dient over een periode van meerdere jaren rekening te worden gehouden met een extra financiële impuls. Duur van de herstelperiode is afhankelijk van toe te kennen extra budget, maar het uitstellen van de investering betekent op termijn substantieel hogere kosten voor herstel en reparatie. Nadat de balanspositie is hersteld en de basis op orde is zullen beheerbudgetten structureel op niveau dienen te blijven om de basis ook op orde te houden. Alleen zó kan Venlo een aantrekkelijke woonomgeving bieden én blijven bieden. Deze financiële opgave loopt separaat via het integrale afwegingsproces van de begrotingscyclus. Hiervoor wordt een meerjarig beheerplan groen en water (periode 2021-2024) gemaakt. De financiële opgave staat los van deze Agenda en dit raadsvoorstel, maar zoals gezegd kan groen en water alleen haar vele functies vervullen als het ook in stand gehouden wordt.

Bepalen ambitieniveau 3 dilemma's

De beleidsmatige uitwerking van het ambitieniveau (inclusief “wat betekent dit”) staat in paragraaf 2.1, 2.2 en 5.2 van de Agenda Groen & Water. De uitgewerkte scenario's zijn opgenomen in bijlage 2. Onderstaand schetsen we in essentie het dilemma, het adviesscenario en de gemaakte afweging.

Venlo klimaatbestendig

Dilemma: Klimaatverandering is een feit, en we staan aan de lat om te werken aan een klimaatbestendig en waterrobuust ingericht Nederland, waar schade, door hitte, wateroverlast en droogte in de steden en in ons landelijk gebied, zoveel mogelijk beperkt blijft. Voordat de kosten van klimaatschade niet meer te overzien zijn is het van belang dat we een begin maken met klimaatadaptatie. Maar in welke mate en binnen welke termijn gaat Venlo klimaatbestendig worden?

Advies: Venlo kiest voor een realistische en uitvoerbare strategie (scenario C) als eerste stap richting een klimaatbestendige stad en doorloopt daarvoor de stappen uit het procesplan “Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie Water Panel Noord”.

In plaats van alle knelpunten aan te pakken ligt de focus van Venlo op de prioritaire knelpunten en inspelen op kansen. Klimaatadaptatie vraagt een forse investering. Bij dit scenario wordt rekening gehouden met nog nader te bepalen in te brengen financiële middelen op basis van concrete plannen en programma in de begrotingscyclus vanaf 2022. De hoogte van het daadwerkelijk door de gemeente beschikbaar te stellen budget is mede afhankelijk van de hoogte van de ontvangen bijdragen van het Rijk, provincie, waterschap en andere samenwerkende partners. De gemeente zal haar koers moeten bepalen alsmede een deel van de kosten moeten dragen om in aanmerking te komen voor een bijdrage volgens het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Het doel hiervan is om in het jaar 2050 waterrobuust en klimaatbestendig ingericht te zijn. Het opstellen van een Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie (zowel lokaal als regionaal) is de vervolgstap op de gerealiseerde Stresstesten Light van alle deelnemers WPN om uiteindelijk in 2050 (zo goed mogelijk) klimaatbestendig te zijn. Deze stress-testen hebben een tijdshorizon van 6 jaar (tot 2025). Het is een iteratief proces dat in het jaar 2025 herhaald dient te worden om het beleid en uitvoering te monitoren en bij te stellen.

Raadsbesluit

Afweging scenario's: Er wordt een actieve maar wel realistische en uitvoerbare strategie voorgesteld (scenario C), in plaats van niets doen (scenario A, geen optie meer), alleen maar meeliften met herinrichtingen/initiatieven (scenario B, huidige situatie: ontoereikend resultaat) en volledig klimaatbestendig worden (scenario D, onmogelijke opgave en hoge kosten).

Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) en de klimaatatlas Waterpanel-Noord maken duidelijk dat knelpunten niet binnen de gestelde termijn (2050) opgelost kunnen worden door alleen maar mee te liften met toekomstige herinrichtingen/renovaties/initiatieven van onszelf en derden. De klimaatverandering en landelijke urgentie vragen om een actieve aanpak van gemeenten voor de lange termijn (voor uitleg DPRA en Klimaatatlas zie raadsinformatiebrief 2019-22). Leven met en accepteren van klimaatverandering is noodzakelijk. Klimaatadaptatie heeft daarom inmiddels ook een plek gekregen in de regiovisie: "Voor klimaatadaptatie luidt de regionale ambitie dat alle gemeenten in 2020 klimaatbestendig handelen en in 2050 (zo goed mogelijk) klimaatbestendig zijn." Afhankelijk van de bijdrage van het Rijk alsmede provincie, waterschap en andere samenwerkende partners kan de gemeentelijke bijdrage naar beneden worden bijgesteld. Er kan echter geen sprake zijn van een bijdrage van het Rijk als daar geen gemeentelijke bijdrage tegenover staat.

Ruimte voor groen en water in stedelijk gebied

Dilemma: Groen en water is noodzakelijk voor een aantrekkelijke duurzame en klimaatbestendige stad. Door functiecombinaties kan de oppervlakte groen en water veelzijdig worden gebruikt en worden vele Venlose doelen gediend, waaronder het opvangen van nieuwe vraagstukken zoals klimaatverandering. Het is daarom noodzakelijk om ruimte te reserveren voor bestaand en nieuw groen en water in het stedelijk gebied en daarvoor middelen over te hebben. Zijn we bereid om een terrein om te vormen naar groen en water wanneer de economische waarde van groen en water op lange termijn aantoonbaar groter is dan de eenmalige boekwaarde? Dit dilemma bevat eigenlijk twee onderdelen: het gemeentelijk grondbeleid én hoeveel willen we investeren in ruimte voor groen en water in het stedelijk gebied?

Advies: Op bepaalde plekken investeren we in groen en water in plaats van rode ontwikkelingen, omdat groen en water echt een meerwaarde heeft voor de stad. We reserveren dus ruimte voor groen en water in het stedelijk gebied, omdat het meerdere functies dient. We implementeren de Agenda Groen & Water in toekomstig strategisch grondbeleid (zie bijlage 1 van Agenda Groen & Water). We pakken de prioritaire knelpunten voor klimaat aan. Dit betekent dat we nu enkel investeren in het oplossen van de prioritaire knelpunten voor klimaat. Hiervoor dient geld vrijgemaakt te worden. Verwacht wordt dat de gemeente hiervoor gronden dient te reserveren en actief gaat verwerven. Exacte bedragen hiervoor zijn niet op voorhand in te schatten en dienen per knelpunt/project in kaart gebracht en ingebracht te worden via de begrotingscyclus. Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt een deel van het terrein gereserveerd voor groen en water op basis van een integraal ontwerp met opgaven als klimaat, energietransitie, buurtgroen, spelen, gezondheid, duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit, etc. Dit kan ten koste gaan van het aantal uitgeefbare m² bouwgrond voor wonen/bedrijven/etc.

Afweging scenario's: Voorgesteld wordt het streefbeeld niet los te laten, maar voor nu wel de prioriteit te leggen bij de stedelijke klimaatopgave (scenario B). De groenblauwe basisstructuur is een streefbeeld, een toekomstbeeld, weten waar je naartoe wilt en

Raadsbesluit

naartoe werkt. Om op termijn dit streefbeeld zo dicht mogelijk te benaderen gaan we actief handelen door kansen te benutten: meeliften met initiatieven van derden en op dát moment aankopen/meefinancieren, werk met werk maken. Kosten zijn niet op voorhand in te schatten (sterk afhankelijk van locatie en oplossing) en verlopen via de begrotingscyclus.

Ecologisch groen- en waterbeheer

Dilemma: De biodiversiteit staat onder druk en dat maakt ons kwetsbaar. Allerlei nuttige functies van natuur, zoals lucht- en waterzuivering, natuurlijke bestuiving, klimaatbeheersing en bedwingen van plagen komen in gevaar. Om het tij te keren, zullen we anders met ons groen en water moeten omgaan. Ecologisch groen- en waterbeheer, waarbij inheemse flora en fauna centraal staat, is hét middel om als gemeente op relatief korte termijn de biodiversiteit te verhogen. Bij dit beheer wordt ernaar gestreefd de biodiversiteit te vergroten en flora en fauna een kans te geven zich door middel van natuurlijke processen te ontwikkelen. Door gebruik te maken van functioneel en natuurlijk groen in de stad kunnen de nuttige functies van stadsgroen optimaal benut worden en kosten in de hand gehouden worden. Denk bij ecologisch beheer aan geen bestrijdingsmiddelen, ecologisch maaibeheer/oeverbeheer, omvormen bestaand groen en water en inrichting en beheer afstemmen op specifieke omstandigheden. Maar hoe ver en op welke manier gaan we ecologisch groenbeheer doorvoeren?

Adviesscenario: We voeren ecologisch groen- en waterbeheer in op plekken waar dit het meest succesvol en wenselijk is voor biodiversiteit, multifunctionaliteit en uiteraard voor onze burgers. We stellen nieuwe beheerplannen op voor groen en water gebaseerd op de doelen uit deze Agenda. Door ecologie continu te betrekken bij beheer en vervangingen zal de biodiversiteit toenemen. Specifiek voor ecologisch beheer zijn er geen extra financiële middelen nodig omdat implementatie hiervan geleidelijk gaat door middel van het beheerplan.

Afweging scenario's: Er wordt een realistische strategie voorgesteld door geleidelijke implementatie in het beheerplan (geen extra financiële middelen nodig) op bewust gekozen plekken, in plaats van volledig doorvoeren (hoge kosten / niet overal ecologische meerwaarde). Het scenario niets doen / huidige beheer voortzetten blijkt geen optie meer. Voortzetten van dit beheer heeft als consequentie dat de kwaliteit en veiligheid van het groen en water niet te waarborgen is en geeft weinig of geen ruimte voor beheer volgens nieuwe inzichten conform de thema's van deze Agenda. Voor implementatie van wat de maatschappij van ons vraagt, zoals meer biodiversiteit, bestrijding invasieve exoten en plagen, klimaatadaptatie, burgerparticipatie en gezondheid.

7. Welke externe partners en adviesraden zijn erbij betrokken?

Agenda Groen & Water is tot stand gekomen in een interactief proces. Vanaf de kick-off op 15 december 2015 met een grote groep stakeholders is gezamenlijk opgetrokken met een groep van ruim 60 deelnemers die actief betrokken wilde zijn, bestaande uit actieve burgers, onze partners, raadsleden en betrokken ambtenaren. Wat is opgehaald is uitgewerkt in richtinggevende uitspraken. De deelnemers zijn dec 2016 geïnformeerd over het resultaat van hun inbreng. Na vaststelling van de richtinggevende uitspraken (25 januari 2017) is de Agenda intern verder uitgewerkt. De deelnemers zijn per mail geïnformeerd over het besluitvormingsproces.

8. Financiële paragraaf

Veel zaken in deze Agenda Groen & Water kunnen we realiseren zonder extra financiële middelen, door anders werken en een kritische kijk op en ontschotting van budgetten. Voor enkele ambities uit de Agenda is er wel extra geld nodig. De financiële consequenties van deze Agenda worden jaarlijks integraal afgewogen in het begrotingsproces.

Houdt u daarbij rekening met het feit dat de hoogte van de gemeentelijke bijdrage afhankelijk is van de bijdrage van het Rijk, provincie, waterschap en andere samenwerkende partners. Deze partijen zullen geen bijdrage leveren als daar geen gemeentelijke bijdrage tegenover staat. Deze financiële opgaven lopen separaat via het integrale afwegingsproces van de begrotingscyclus.

9. Risicoparagraaf (welke risico's spelen een rol bij de besluitvorming?)

Wel of geen risico	Wel of niet
Juridische aspecten en wettelijk kader	ja
Financiële risico's en aspecten	ja
Inhuur externen / derden	nee
Economische risico's	ja
Maatschappelijke risico's	ja
Exploitatie, realisatie, ontwikkeling, beheer, bouw- en planschade	ja
Afbreukrisico's en mogelijke contractschade (in relatie tot externe partners)	nee
Overige strategische risico's	nee

Toelichting (Benoem de relevante, strategische risico's)

Juridische aspecten en wettelijk kader

Vaststellen van gemeentelijk beleid houdt onder andere in dat initiatieven aan dit beleid getoetst moeten worden en dat afwijken van het beleid niet zonder meer mogelijk is.

Financiële risico's:

Als de raad de Agenda Groen & Water conform advies vaststelt en in de begrotingscyclus geen extra financiële middelen reserveert behalen we de beleidsdoelen niet. Specifiek voor klimaatadaptatie halen we dan de doelen uit het Deltaprogramma en de Regiovisie niet en krijgen we ook geen of lagere bijdrage van het Rijk en andere partners.

Daarnaast is het zaak dat we ons groen- en water duurzaam in stand houden anders leidt dit tot kapitaalsvernietiging: de basis komt niet op orde. Het uitstellen van investeringen betekent op termijn substantieel hogere kosten voor herstel en reparatie.

Economische risico's

Raadsbesluit

Bij planvorming groen en water meenemen vraagt een voorinvestering. In sommige gevallen zijn de baten niet voor de investeerder (maatschappelijke baten).

Maatschappelijke risico's

De keuzes die gemaakt worden voor "Hoe klimaatbestendig is Venlo?" zullen gevolgen hebben. De totale opgave is te groot. Het stellen van prioriteiten betekent dat we keuzes moeten maken. Niet alle problemen kunnen opgelost worden en individuele belangen kunnen geschaad worden.

Exploitatie, realisatie, ontwikkeling, beheer, bouw- en planschade

Agenda Groen & Water heeft gevolgen voor deze aspecten. Bij gemeentelijke projecten / grondexploitaties kan het nieuwe beleid een lagere financiële opbrengst tot gevolg hebben. Exacte bedragen hiervoor zijn niet op voorhand in te schatten en dienen per geval in kaart gebracht en ingebracht te worden via de begrotingscyclus.

Indien sprake is van inhuur externen / derden (Benoem de relevante kosten(begroting) en eventuele risico's)

n.v.t.

10. Vervolgprocedure voor de raad

Deze Agenda bevat geen uitvoeringsprogramma, wel is een eerste aanzet daartoe gedaan (zie Agenda Groen & Water). De financiële consequenties van deze Agenda worden jaarlijks integraal afgewogen in het begrotingsproces.

De Agenda is geen statisch beleid. We gaan regelmatig met betrokkenen evalueren en gaandeweg sturen we onze ambities bij zodat we inspelen op ontwikkelingen. Indien we de ambitie dienen bij te stellen komen we te zijner tijd bij u terug.

Raadsbesluit

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Agenda Groen & Water
raadsnummer 2020 1
raadsvergadering 23 september 2020
d.d.

team RGWLEV
steller ing. LEM Maassen
doorkiesnummer +31 77 3596579
e-mail l.maassen@venlo.nl
datum

De raad van de gemeente Venlo;

gelezen het voorstel van het college van 18 augustus, registratienummer 1555125;
gelet op artikel 149 van de Gemeentewet of op artikel ;
gezien het advies van ;
overwegende dat ;

besluit(en) vast te stellen:

1. Instemmen met de voorgelegde ambitieniveaus.
2. De Agenda Groen & Water vaststellen, inclusief digitale kaart met multifunctionele groenblauwe basisstructuur. Onder voorbehoud van besluit op het eerste beslispunt. Na instemming zijnde het beleidskader voor de komende tien à vijftien jaar. Venlo verbreedt daarmee de koers van het groen- en waterbeleid en richt zich meer op functionaliteit, want groen en water dragen bij aan heel veel verschillende doelen. De Agenda bevat de gemeentelijke visie op groen en water. Deze visie is in de Agenda Groen & Water uitgewerkt in beleid (agendapunten) aan de hand van volgende thema's:
 - Stad van de toekomst
 - Kracht van Groen & Gezond in de wijk
 - ReCreatief Venlo
 - Natuurlijk Venlo!
 - Het Venlose landschap vertelt...
3. Het wijzigen van de digitale kaart te mandateren aan het college van burgemeester en wethouders ter aanpassingen van/aan:
 - Alsnog gebleken onjuistheden in relatie tot de Agenda Groen & Water;
 - de wijziging van gebruikte ondergronden en basislagen van andere beleidsvelden/beleidskaders zonder dat hiermee afbreuk wordt gedaan aan de uitgangspunten van de Agenda (tenzij hiermee anderszins is ingestemd);
 - door het college van burgemeester en wethouders toegestane uitwerking van de Agenda Groen & Water op onderdelen, en passend binnen deze Agenda.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 23 september 2020.

De griffier

De voorzitter

Geert van Soest

Antoin Scholten